

KOPŘIVNICE SLAVÍ 1948 2018

SPECIÁLNÍ PŘÍLOHA KOPŘIVNICKÝCH NOVIN K OSLAVÁM 70. VÝROČÍ POVÝŠENÍ KOPŘIVNICE NA MĚSTO

23. SRPNA 2018

S Kopřivnicí budou slavit i hosté z ciziny

K o p ř i v n i c e (dam) – Výročí svého povýšení bude Kopřivnice v následujících dnech slavit i společně se zástupci svých zahraničních partnerských měst.

Hosty oslav budou lidé z radnic a partnerských institucí francouzského města Trappes, z německého Zwönitzu, polského Myszkowa a italského města Castiglione del Lago, chybět nebudou ani představitelé slovenských Bánovců nad Bebravou, kteří v sobotu dopoledne teprve oficiálně stvrdí už víc než rok rozvíjející se spolupráci obou měst.

Celkem bude Kopřivnice hostit asi dvě desítky oficiálních zahraničních hostů. Zwönitz a Myszków budou zastupovat osobně starostové Wolfgang Triebert a Włodzimierz Żak, z Trappes dorazí tamní čestný starosta Bernard Hugo, který byl v roce 1968 u zahájení družby s Kopřivnicí, a zastoupení na nejvyšší úrovni budou mít i Bánovce v osobě svého primátora Mariána Chovance. Většina delegací dorazí do Kopřivnice během čtvrtka nebo v pátek dopoledne. Během víkendu se pak zúčastní většiny akcí připravovaných městem.

Jedna z oficiálních akcí proběhne v sobotu 25. srpna v deset hodin dopoledne. Starosta Kopřivnice a primátor Bánovců v Ringhofferově vile podpisy stvrdí smlouvu o partnerství a spolupráci obou měst, a to i před zraky dalších zahraničních partnerů, při téže příležitosti bude připomenuta spolupráce s Trappes, která v říjnu oslaví už půl století trvání. Následně zástupci partnerských měst společně vysadí pamětní strom v parku E. Beneše a v jedenáct hodin dopoledne se sejdou u aktualizovaného rozcestníku partnerských měst před kopřivnickou radnicí. Kromě účasti na oficiálních akcích se počítá také se sérií formálních a neformálních jednání se zástupci zahraničních partnerů, která by měla určit podobu další spolupráce v následujících letech.

Hudební dárky dovezou Tata Bojs, Voxel a další

K o p ř i v n i c e (dam) – Oblíbený Bartolomějský večer má být hudebním vrcholem oslav 70. výročí povýšení Kopřivnice na město. Tradiční předpouťový program před kulturním domem bude v souvislosti s připomínkou výročí větší a bohatší. Na asi 15 metrů širokém pódiu vybaveném mimo jiné velkou led-obrazovkou se kopřivnické publikum dočká během odpoledne a večera pěti koncertů.

Program zahájí ve tři hodiny odpoledne vystoupení Lenky „Lo“ Hružové s kapelou The Calling Heart. Kopřivnická zpěvačka Lenka Hružová vystupovala s několika zdejšími alternativními ka-

pelami, zpívala s Nesseldorfem i Kauflantem. Před čtyřmi lety se pak stala vítězkou televizní pěvecké show Hlas Československa, a to nastartovalo její další pěveckou kariéru. Aktuálně se na pódii objevuje společně s rockovou kapelou LoGartymy hrající převzatou i vlastní muziku a s bluesrockovými The Calling Heart. Zhruba rok starý hudební projekt tvoří všichni členové LoGartymů doplnění o kytaristu Tomáše Slámu a hráče na foukací harmoniku Ivana Kraina. The Calling Heart hrají muziku vycházející z rockové hudby raných 70. let a dávají Lence Hružové možnost využít svůj hlas

i v jiných žánrových polohách. Na Bartolomějském večeru si navíc The Calling Heart odbydou svou kopřivnickou premiéru.

Také Voxel jako další z vystupujících má své osobní i hudební kořeny v Kopřivnici. Jeho koncert od půl páté bude dalším z poměrně častých návratů do rodného města. Místní si jej pamatují jako Václava Lebedu, hudebně nadaného kluka, který vystřídal několik nástrojů, od flétny přes klavír až po kytaru. Dnes jich zvládá ještě víc a svou multiinstrumentalitu využívá při nahrávání svých písní. První vystoupení před publikem se pojí s punkrockovou kapelou Burnout,

v sedmnácti už Voxel přišel s prvním sólovým projektem. Natočil několik singlů, neúspěšně prošel několika televizními talentovými soutěžemi. V roce 2014 byl v anketě Český slavík vyhlášen Hvězdou internetu a vydal své debutové album. Od té doby pečlivě buduje svou fanouškovskou základnu především v on-line světě, ale i na řadě koncertů a během festivalových vystoupení. Tentokrát Voxel svým místním fanouškům zahraje sám s kytarou, ukulele a looperem, díky kterému může živě před diváky úspěšně nasimulovat zvuk malé kapely.

(Pokračování na straně 4)

Speciální projekce promění rekonstruované průčelí vily

K o p ř i v n i c e (dam) – Ohňostroj, původně zvažovaný pro finále městských oslav, se neuskuteční jednak kvůli suchu, ale také proto, že jeho odpálení v centru města nabitým jinými aktivitami by bylo výrazně komplikované. Kopřivničané se přesto mohou těšit na výjimečnou světelnou show. V sobotu 25. srpna se nově rekonstruovaná Ringhofferova vila stane scénou pro videomappingové představení. „Záměrem města bylo pro oslavy vytvořit něco zajímavého a výjimečného a zároveň podpořit místní firmu, proto padla volba na zdejší startupovou společnost Lumitrix, která je průkopníkem některých nových postupů v tomto efektním audiovizuálním umění,“ říká Jana Hromočuková, mluvčí města Ko-

přivnice, které za představení zaplatí zhruba 200 tisíc korun. Světelnou show na průčelí novorenesanční vily budou moci vidět všichni návštěvníci parku E. Beneše poprvé ve 21.30 hodin a pak v průběhu večera ještě zhruba pětkrát, vůbec poslední projekce bude spuštěna třicet minut před půlnocí.

Kreativní tým spolupracovníků Lumitrixu na animaci pracuje intenzivně od poloviny července. Projekce bude klást důraz především na vizuální stránku a silný a dynamický zvuk. „Divákům chceme zprostředkovat ojedinělou cestu do hlubin lidské mysli. Skrze obrazy můžeme propojit nečekané souvislosti historie města Kopřivnice a jejich obyvatel s děním ve světě a lidské populaci obecně,“ tak popisuje

svou vizi skupina videomappingových umělců tvořená Davidem Pacultem, Josefem Prokopem, Janem Drozdou a Hynkem Tekulou. Tvůrci si pochvalují především zvolené prostředí, členitá a zároveň velmi světlá fasáda Ringhofferovy vily je totiž ideální scénou pro jejich hrátky se světlem. Pro projekci Lumitrix využije dva výkonné projektory vlastní konstrukce a i přesto, že původně uvažovali o barevné produkci, při textech nakonec zvolili působivější černobílou verzi animace.

Celá show se bude skládat ze dvou samostatných částí. V hlavní zhruba desetiminutové projekci se diváci mohou těšit na prvky abstrakce, nejrůznější 3D efekty, zdánlivé deformace prostoru

a různé další surreální prvky v kombinaci s naznačeným příběhem a silnou elektronickou hudbou podporující celkový dojem. „Ve druhé desetiminutové animaci, která bude zároveň zpestřením odpočtu do zahájení hlavní projekce, představíme čtyři významné osobnosti kopřivnické historie v krátkých animacích přibližujících jejich život a práci,“ říká Hynek Tekula, spolupracovník Lumitrixu, který s kolegy pracuje právě na medailoncích Adolfa Rašky, Ignáce Šustaly, Zdeňka Buriana a Hanse Ledwinky.

Kdo bude chtít světelnou show vidět, musí vyrazit do parku E. Beneše v sobotu v noci, s opakováním projekce i v dalších dnech se totiž zatím nepočítá.

Zítřejší otevření Ringhofferovy vily doplní dobová přehlídka

Kopřivnice (dam) - Součástí oslav povýšení Kopřivnice je i slavnostní otevření rekonstruované Ringhofferovy vily. Jedna z mála dochovaných historických staveb města se dočkala nákladné rekonstrukce a proměnila se v nové reprezentační prostory. Právě zde se budou konat svatební obřady, vítání občanů a nejrůznější slavnostní setkání s občany i oficiálními hosty města.

V minulosti vila sloužila veřejnosti jako prostory závodního klubu, kde provozovaly svou činnost především umělecké a zájmové spolky města, následně se do ní lidé mohli podívat při návštěvě obchodních prostor nebo kdysi oblíbené restaurace v suterénu. Nejméně od roku 2006 už Kopřivničané interiér vily neviděli a mohli sledovat jen to, jak budova chátrala. Nyní v rámci slavnostního otevření budou mít obyvatelé města možnost znovu nahlédnout do interiéru novorenesanční vily, při jejíž rekonstrukci se renovace dočkala většina původních prvků včetně těch štukových, parketových podlah, dřevěného obložení stěn nebo keramických dlaždiček v koupelnách.

Začátek programu slavnostního otevření v pátek 24. srpna je ve čtyři hodiny odpoledne. „Vše by měla zahájit dobová módní přehlídka Studia 365 manželů Mrázových. Následovat bude slovo starosty a zástupců zhotovitele stavby. Poté může veřejnost vůbec poprvé navštívit a prohlédnout si zrekonstruovaný objekt,“ říká Jana Hromočuková, tisková

mluvčí Kopřivnice.

Zájemci o prohlídku budovy se musí připravit na omezení v podobě rozdělení do skupin po maximálně dvaceti návštěvnících, což má zabránit případnému poničení právě dokončených interiérů objektu. Přístupné budou hlavní reprezentační sály ve zvýšeném přízemí vily. Lidé se naopak nepodívají do ne zcela dokončených prostor plánované restaurace v suterénu nebo na půdu vily.

Nedávno dokončená rekonstrukce Ringhofferovy vily výrazně proměnila především její předprostor.

Proměna chátrající budovy trvala bezmála rok

Kopřivnice (dam) – Konečný účet za rekonstrukci Ringhofferovy vily by se měl pohybovat okolo částky 35,5 milionu korun. „Stavební práce na rekonstrukci vily stály 32,5 milionu korun a na další 3 miliony přišla původně neplánovaná oprava střechy,“ říká Kamil Žák, vedoucí odboru majetku města o jedné z největších investic města z poslední doby.

Rekonstrukce vily z roku 1892 trvala bezmála rok. Staveniště si zhotovitelská firma Beskydská stavební, a. s., převzala v polovině loňských

prázdnin a rekonstrukce měla být podle původních předpokladů hotova na konci dubna 2018. Po dvojím prodloužení termínu ovšem stavební práce skončily až 7. července. „V průběhu prací jsme museli reagovat na skutečnosti zjištěné až přímo na stavbě, ať už to byla skladba podlah, samotné založení stavby, kde byl místo předpokládaných cihlových zdí využit kámen, což komplikovalo injektáže a sanaci zdí nebo neplánovaně velký zásah do krovu a výměna střešní krytiny,“ uvádí Kamil Žák jen některé problémy, které

bylo potřeba v průběhu rekonstrukce vyřešit a které měly vliv nejen na termín dokončení, ale i konečnou cenu díla. Podle Žáka byly vysoké nejen náklady na samotnou opravu budovy, ale také úpravu jejího bezprostředního okolí. Proměna prostoru před vilou a jeho snížení tak, aby byl možný bezbariérový vstup do suterénní restaurace, ukrojily podle jeho slov z rozpočtu stavby zhruba 4 miliony korun.

Přejímky rekonstruované budovy začaly bezprostředně po 7. červenci. „Práce byla v souladu s projektovou dokumentací, zjistili jsme i drobné nedodělky, které ale nebránily užívání stavby, ty byly sepsány na list závad a stanoveny termíny k jejich odstranění. K dnešnímu dni můžeme říci, že prakticky všechny nedodělky byly odstraněny,“ uvedl Žák s tím, že až po slavnostním otevření budovy se počítá s několika drobnými úpravami jako například s instalací dobových lustrů nad vstupní schodiště vily.

Kromě investice do samotné rekonstrukce vily město investovalo dalších bezmála 200 tisíc do vybavení interiéru nábytkem, technikou a dalším zařízením. V této části jsou zahrnuty i některé zajímavé technologické vychytávky jako reproduktory ozvučení skryté pod omítkou nebo dataprojektor, který je možné zamaskovat ve stropě. Rekonstruovaná vila, která bude zítra otevřena, během oslav poslouží k několika oficiálním akcím, například zde má v sobotu dopoledne dojít k oficiálnímu podpisu partnerské smlouvy mezi městem Kopřivnice a Bánovci nad Bebravou. V běžném provozu by pak vila měla být od října, kdy se počítá s prvními svatbami v nové obřadní síni.

Reprezentativní sídlo si nechal postavit továrník Adolf Schustala

Vila Adolfa Schustaly, mezi místními známá i jako Ringhofferova vila nebo Závodní klub, je novorenesanční stavba s arkádovou lodžii a trojúhelníkovým štítem. Postavil ji nechal v letech 1891-1892 kopřivnický továrník Adolf Schustala podle návrhu novojičínského stavitele Heinricha Czeikeho.

Přízemní budova č. p. 243 měla původně osm světnic, kuchyň, verandu, komoru, předstíň, dvě schodiště, sklep, půdu a koupelnu. U vily byla postavena také hospodářská budova č. p. 243a, v níž byla kuchyň, předstíň, komora na postroje, komora na píci, konírna, místnost pro povozy a půda. Jednalo se o nádvorní budovu s bytem pro kočího. K vile patřila také okrasná zahrada v anglickém stylu, užitková zahrada a skleník.

Po smrti prvního majitele Adolfa Schustaly v roce 1921 se jeho syn JUDr. Adolf Schustala snažil vilu prodat. V roce 1924 ji nabídl za 450 tisíc korun obci, která zde chtěla zřídit radnici s obecní kanceláří, zasedací síní a obecní knihovnou. Na nátlak zastupitelů komunistické strany ke koupi ovšem nedošlo. Dále v roce 1928 zvažovali koupi vily kop-

řivniční sokolové se záměrem přestavět vilu na sokolovnu. Ani tento prodej se neuskutečnil.

Na přelomu dvacátých a třicátých let vilu koupily závodny Tatra. Využíval ji generální ředitel koncernu Ringhoffer-Tatra baron Hanuš Ringhoffer při svých inspekčních návštěvách v podniku. Kopřivnici navštěvoval přibližně jednou za tři týdny. V této době ve vile bydlela na stálo jeho kuchařka. Působil zde i další personál jako zahradník a správce.

Po druhé světové válce byla vila, stejně jako celý závod, zestátněna a sloužila k ubytování návštěv z podnikového ředitelství v Praze. Poté, co v roce 1950 vznikl Závodní klub ROH Tatra, začal vilu užívat pro svou činnost, což si vyžádalo stavební úpravy interiéru. Vybouráním příček mezi pokoji v přízemí vznikl přednáškový sál a v okrasné zahradě byl postaven hudební pavilón s lavičkami. Ke slavnostnímu otevření Závodního klubu došlo u příležitosti krajského sněmu ROH v Kopřivnici v listopadu 1950. Budova sloužila výstavám, koncertům, divadelním představením a jiným kul-

turním podnikům. V roce 1951 v sále Závodního klubu proběhla například první svatba úderníků v kraji.

V roce 1953 bylo v areálu Závodního klubu otevřeno dětské hřiště, rozšířené o tři roky později o loutkový amfiteátr s takzvanou permíkovou chaloupkou, v níž bylo jeviště pro loutková představení pod širým nebem.

V roce 1958 prošla vila Závodního klubu rozsáhlou rekonstrukcí. Ve sklepních prostorech byla zřízena kavárna vhodná pro pořádání společenských akcí. Předtím zde měl Adolf Schustala vinný sklep, jehož stěny zdobilo šest německých nápisů s pijáckou tematikou. V roce 1959 v bývalém skleníku vznikla zkušebna Pěveckého sdružení Kopřivnice a z původních stájí a hospodářské budovy se staly prostory pro výtvarníky a kurzovní činnost.

V roce 1986 bylo po jednání vedení n. p. Tatra a radou Měst. NV Kopřivnice rozhodnuto přičlenit budovu Závodního klubu do výstavního areálu technického muzea. Měla zde být umístěna expozice kopřivnické keramiky a v podkroví archiv. K realizaci toho záměru ovšem ne-

došlo.

V roce 1991 se pracovníci Závodního klubu přestěhovali do nově postaveného kulturního domu a následujícího roku prošla vila rekonstrukcí interiéru se snahou uvést jej do původního stavu. Týkalo se to především kanceláří v prvním patře. Poté zde sídlilo oddělení

podnikové propagace a některé prostory jako například restaurace v suterénu byly pronajaty.

V únoru 2009 město Kopřivnice rozhodlo o koupi poloviny parku včetně historické vily bývalého Závodního klubu a dalších objektů, za něž zaplatilo Tatře 10 milionů korun. Objekt prošel v letech

2017-2018 náročnou rekonstrukcí.

Vila by měla sloužit jako reprezentační prostory města a její slavnostní otevření bude jedním z významných bodů oslav 70. výročí povýšení Kopřivnice na město.

Ondřej Šálek
Muzeum Fojtství

K vile, kterou si nechal postavit továrník Schustala, původně patřily také dnes již neexistující hospodářská stavení a zahrada se proměnila v park. FOTO: ARCHIV MUZEA FOJTSTVÍ

O povýšení na město usilovali kopřivniční radní zřejmě z prestižních důvodů

V období mezi světovými válkami zdejší průmysl a s ním i město zažily další období prudkého rozvoje a s ním silily i snahy místních radních, aby se Kopřivnice stala městem. Žádost na příslušná místa Kopřivniční odeslali hned několikrát. Tyto snahy přerušila až mnichovská dohoda a následná válka. Hned po jejím skončení ovšem místní úřady znovu začaly o povýšení Kopřivnice usilovat. Důvody, proč teh-

dejší představitelé Kopřivnice tak stáli o povýšení na město, byly podle historika zdejšího muzea Ondřeje Šalka pravděpodobně ryze prestižní. „I když jsem po nich pátral, nepodařilo se mi dohledat žádnou konkrétní výhodu, kterou by Kopřivnice svým povýšením na město získala. Na druhou stranu zde ve dvacátých a třicátých letech byla zřejmě silná řevnivost mezi Kopřivnicí a sousedním Štramberkem.

Spory se vedly o umístění lékárny i kina. Kopřivničané, ač byla jejich obec v té době už, co se obyvatel týče, o poznání větší než sousední Příbor a Štramberk, zase těžce nesli, že nemají podobně jako tato dvě místa statut města,“ vysvětlil Šálek.

Kopřivniční proto poslední žádost o povýšení odeslali v lednu 1947 a svou snahu podpořili také tlakem na vlivné osobnosti na okresní i celostátní

úrovni, které se například i udělením titulu čestného občana snažili přimět k tomu, aby podpořili snahu o zapsání Kopřivnice mezi města. O povýšení nakonec rozhodla vláda Klementa Gottwalda 18. května 1948. Oficiální zpráva o tom ovšem do Kopřivnice doputovala výrazně později. Ministerstvo vnitra totiž příslušný výnos vydalo 12. června, o dalších šest dní později tuto zprávu předal Kopřivnickým

okresní národní výbor a oficiálně byla přijata podle úředního razítka až 26. června 1948.

Podle některých zdrojů měla na tom, že se Kopřivnice stala městem, zásluhu manželka tehdejšího předsedy vlády Marta, která byla zdejší rodačkou, další lidé ale povýšení přisuzují spíše průmyslovému rozmachu a celkovému rozrůstání tehdejší Kopřivnice.

Proměnu v město slavili místní průvodem, operou i jídlem a pitím

Přestože o samotném povýšení Kopřivnice na město bylo rozhodnuto už v květnu 1948, oslavy této události i před sedmdesátí léty proběhly až v závěru měsíce srpna. Vrcholem oslav byl tehdy víkend 28. a 29. srpna. Kulturních událostí, výstav, průvodu, slavnostní bohoslužby či projevů se zúčastnilo podle dobových záznamů něco mezi čtyřmi a pěti tisíci lidmi.

Tehdejší vedení kopřivnické samosprávy řešilo při přípravách oslav zcela jiné problémy než dnes. Aby se lidové slavnosti vydařily, žádal předseda městského národního výboru o mimořádný přiděl poživatin. Ministerstvo výživy mělo do Kopřivnice poslat 900 kilogramů masa, 100 kilogramů

tuku a cukru a 300 kilogramů mouky i 50 litrů lihu.

„Naše slavnost je zcela mimořádného rázu, chceme na ní ukázat výsledek naší činnosti od osvobození, zdůraznit naše budoucí počínání a manifestovat pro lidovou demokracii a vládu,“ zdůvodnil svůj na poválečnou dobu neskromný požadavek tehdejší předseda MNV Bedřich Tichavský.

Historické prameny mluví nejen o tom, co tehdy Kopřivničané na oslavách zkonsumovali, ale i o tom, že na úpravách a výzdobě Katolického domu a hřiště tělovýchovné jednoty, které byly hlavním dějištěm oslav, pracovali čtyři čalouníci, pět elektrikářů, dva písmomáři, dva stolaři, osm tesařů, dva

kanaláři a deset pomocných dělníků. Materiál, mezi nímž nechybělo nezbytných 20 metrů dekorativní červené látky nebo 15 kilogramů hřebíků, dopravovalo jedno nákladní auto, ale i koňský povoz.

Samotný program oslav začal v sobotu odpoledne v prostorách Katolického domu. Na slavnostním veřejném jednání místního národního výboru došlo k předání dekretu o povýšení Kopřivnice na město. Následovaly projevy nejen politiků, ale také zástupců významných podniků, ovace sklídil projev v té době čerstvého olympijského vítěze Emila Zátopka. Následně bylo rozhodnuto o jmenování Marty Gottwaldové čestnou občankou města

Kopřivnice a byly odeslány pozdravné telegramy prezidentu republiky Klementu Gottwaldovi, jeho choti a ministru vnitra Františku Hoškovi. Oslavy pokračovaly slavnostním vztyčením státní vlajky v ukázkovém skautském táboře, který Junáci vybudovali v zahradě Katolického domu, a zahájeno bylo několik výstav v Lašském muzeu a městské škole, které se věnovaly historii Kopřivnice, pěveckému sdružení nebo sportovním úspěchům Emila Zátopka. Večer pak v sokolovně proběhlo slavnostní představení Dvořákovy Rusalky v podání opavského operního souboru. V Katolickém domě proběhl vlastivědný večer národopisné skupiny Valachů ze Vsetína.

Druhý den oslav začal ranní bohoslužbou a dopoledním koncertem na náměstí T. G. Masaryka. Odpoledne prošel městem průvod krojovaných skupin spolků a čestného občanstva. Trasa vedla od hospody U Heisigů (dnešní rest. Pod Kaštany)

na bývalé hřiště Dělnické tělovýchovné jednoty, které stálo v místech házenkářského hřiště. Tam k shromáždění promluvili čestní hosté včetně ministra zdravotnictví Plojehara, poslance Linhartu, předsedy ONV Rozehnal, generála Ejema, tehdejšího ředitele Tatry Růžičky a nadporučíka Emila Zátopka. Následovalo předání čestných diplomů zasloužilým

občanům města Kopřivnice. Slavnost byla zakončena lidovou veselicí.

„Na slavnost sjelo se mnoho kopřivnických rodáků a mnoho hostů, kteří mají vztah k naší Kopřivnici. Městská rada uvažovala o pořízení nového znaku nejmladšího města v republice,“ napsal o sedmdesát let staré události Emil Hanzelka, zakladatel zdejšího muzea.

V souvislosti s oslavami povýšení prošel Kopřivnicí 29. 8. 1948 průvod místních spolků. FOTO: ARCHIV MUZEA FOJTSTVÍ

Osmáctýřicátý přinesl čistky i zlato z Londýna

V době svého povýšení na město byla Kopřivnice zvláštním slepencem vesnice a mladého města. V březnu 1948 žilo ve zhruba sedmi stovkách kopřivnických domů 5 369 obyvatel, což z městyse činilo po Novém Jičínu druhé největší sídlo v okrese. Jižní část dnešního města v okolí Fojtství si zachovávala původní charakter zemědělské vesnice postavené okolo klikatícího se toku Kopřivničky s jen několika budo-

vami městského charakteru. Podobu Kopřivnice ale v té době určovala především rychle se rozvíjející továrna a pro potřeby jejích zaměstnanců vybudovaná „Tovární čtvrť“ s úřednickými domy a nedalekou dělnickou kolonií, která se stavbou jednopatrových domů a ubytoven rozrůstala podél silnice směrem na Závěšice. Mezi tyto dvě části Kopřivnice se v prvních letech dvacátého století vklíněl ještě další specifický sídelní celek,

když si v okolí budovy školy začali své domy stavět obchodníci, živnostníci a úředníci.

Rok 1948 byl politicky horký i v Kopřivnici, také zde koncem února proběhla generální stávka. Komunisté provedli čistky politicky nespolehlivých a i zde byla ustavena jednotka Lidových milicí. V sérii politických procesů, které v roce 1948 odstartovaly, bylo sedmnáct kopřivnických občanů odsouzeno v součtu k 131 roků vězení.

Vedle toho Kopřivnice dále rostla. Probíhala stavba čtyř bloků bytových domů známých jako Tatra domovy, zahájená již o rok dříve. V roce 1948 se začalo se stavbou přivaděče pitné vody z Lichnova. Před 70 lety vznikla v Kopřivnici také střední průmyslová škola pro tříleté večerní studium nižšího stupně. V roce 1948 byla zasažena Bezručova lípa na Brdech i lipová alej u Husovy lípy. Zmizela naopak stará kaštanová alej v místech dnešní Štefánikovy ulice, jejíž vyakácení bylo přípravou na rekonstrukci okresní silnice, která byla zahájena v roce 1949.

Na oslavu „Vítězného února“ proběhla v březnu 1948 národní směna, která zahájila výstavbu sportovního stadionu Emila Zátopka. Zahájení stavby bylo ale spíše symbolické. „Městem prošel průvod s pracovním nářadím a na stavebním místě došlo k slavnostnímu zahájení prací. Pro nedostatek financí a další nejasnosti se však pracovat prakticky nezačalo,“ doplnil historik Ondřej Šálek.

Hrdí mohli být Kopřivničané nejen na fakt, že cestovatelé Hanzelka a Zikmund už rok cestovali po světě ve voze, který pro ně vyrobili, ale velkou radost místním dělaly především zprávy z olympijského Londýna. Místní rodák Emil Zátopek na své první olympiádě vybojoval zlato v běhu na deset kilometrů a stříbro na poloviční trati a kopřivnická gymnastka Zdeňka Veřmiřovská byla členkou zlatého družstva československých žen.

Reprodukce článku publikovaného v deníku Práce 29. srpna 1948.

Předseda okresního národního výboru František Rozehnal (vlevo) předává v zastoupení ministra vnitra dekret o povýšení Kopřivnice na město Bedřichu Tichavskému, předsedovi tehdejšího městského národního výboru. FOTO: ARCHIV MUZEA FOJTSTVÍ

Kopřivnice - nové město v našem kraji

Někdy ve 13. století objevil se z příkazu olomouckého biskupa Bruna ze Šaumburku nad nynější Kopřivnicí kamenný hrádek, nazvaný podle šlechtického přídomku tohoto proslulého kolonizátora Šauenštejn. Šostýn. Zakladatel s nápadem příliš nepočítal; hradu se valně nevedlo, a tak mnohem dříve než v jiných případech zarůstaly jeho rozvaliny mechem a podhradí vesnice zůstala po staletí spoutána tvrdou selskou prací.

Teprve na začátku 19. století, kdy Evropa se zatřásla válkami, kroky vojsk francouzského dobyvatele, začal se život selské vesničky, vtěsnané mezi Červený kámen a Bílou horu, měnit. Chudší výnos polí nutil totiž kopřivnické sedláky přila

la výrobě kachlí a dnes jsou to obkládačky, kterými zásobuje domácí i zahraniční trh. Tři léta po revolučním roku osmačtyřicátém objevuje se v Kopřivnici kolářská dílna, základ pozdější kočárovky, vagonky, ještě později automobilky a ko-

stav byl potvrzen v r. 1910, kdy byla povýšena na městyse.

Zřízení Československé republiky po prvé světové válce odvrátilo na čas nebezpečí germanisace. Přechod průmyslové výroby do mírového období donutil místní továrnu věnovat se převážně výrobě aut a dal jí pro cizinu dobře vyslovitelný název slovenských velehor — »Tatra«. 20 let svobodné Československé republiky zanechalo v Kopřivnici výrazné stopy. Je to především rušná stavební činnost, prováděná soukromníky i obcí. Vzrůst obyvatelstva se ustálil na číslici, blízké se 5 000, počet domů se proti roku 1914 téměř zdvojnásobil. Zřizuje se vodovod, kanalisace, upravují ulice a silnice, postaveno několik veřejně prospěšných domů. Po stránce estetické získala obec zřízením parkového náměstí s pomníkem prezidenta Osvoboditele, nově po osvobození postaveném, zatím co prostranství před měšťanskou školou dostalo památník, věnovaný padlým obou světových válek. Z kulturního života Kopřivnice nutno vzpomenout Féveckého sdružení, kultivované pěstujícího sborovou píseň a horlivé činnosti divadelní, uvádějící pravidelně výpravné zpěvohry. Dva vyspělé sportovní kluby zastavil v postupu do divise jen německý vpád.

79 měsíců nepřátelské okupace dolehlo na Kopřivnici přetěžce. Zpupní vetřelci zařizovali se na tisíciletí v továrně, ve školách, v obci. Český člověk zůstával však pevný. Nejlepší synové obce ovšem platili vykoupení z poroby svými životy. Čestná je také účast v zahraničním odboji proti fašistickému útočníku. Stavebně okupační období poznamenalo město nevkusnými obytnými domy u náměstí a pitvornou koloniu rodinných domků nedaleko příborské silnice.

6. května 1945 uvítala Kopřivnice, okupanty spěšně a bez výstřelu opouštěnou, vítěznou Rudou armádu, osvoboditelku. Od té doby nastává

v české a vítězně k socialismu směřující obci nový život. Nedaří se o všem vše, jak by si činitelé, důvěrou lidu na vedoucí místa v obci postavení, přáli. Ale »nepokazí ten, kdo nic nedělá«. Rozkopaná silnice je příslibem příští krásné dopravní tepny. Rozrytý a nepěkný dnes vyhlížející stadion bude jistě jednou dělat čest i takovému jménu, jaké nosí kopřivnický rodák, nejslavnější atlet, Emil Zátopek.

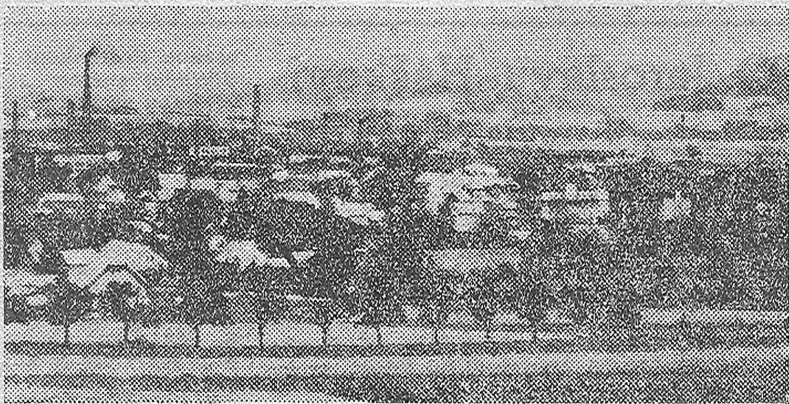
Byla zřízena pobočka okresního úřadu ochrany práce, prvá poradna Masarykovy ligy proti tuberkulóze v okrese a Lašské museum. Není pochyby o tom, že jakmile pomínou nejhorší potíže současné doby, vybudují si Kopřivničané své město podle zásad novodobé urbanistiky.

Pro splnění tohoto úkolu mluví již sama okolnost, že vzniklo z vůle lidu a jeho vlády. Lid má Kopřivnici rád a dá do služeb jejího rozkvětu své hlavy i ruce. Kopřivničané mají jistě dnes, v den slavnosti povýšení své obce na město, příčinu k radosti. Je to událost v historii celého kraje významná a jedinečná.

KAREL ŠPAČEK.

Pohled na střed Kopřivnice se svahu nad městem.

Kopřivnice, nejmladší město naší republiky, oslavující právě své povýšení.

vydělávat si formáněním, z části též prováděným jako povinnost, předepsanou robotními urbáři hukvaldské vrchnosti. Shlédlí tedy Kopřivničníci při svém zaměstnání kus světa, a kdo nejedl se zavřenýma očima, přinesl domů nejednu prospěšnou novinku. Bystrý, svobodný a nero-botný sedlák, »zeman« Raška se rovněž »chytil světa« a kdesi v cizině poznal výrobu bílého hliněného nádobí. Přes veliké těžkosti položil pak doma základ k prvé továrně, která jméno Kopřivnice proslavila ve světě. Vyšla z ní známá kopřivnická majolika. Později se věnova-

nečně závodu »Tatra«. Selská vesnice zcela změnila tvář. Továrna na úkor zemědělství zabírá nové a nové prostory, obyvatelstvo se množí a novostavby domků se rozbíhají daleko do polí.

S rozvojem průmyslu nastává dramatické období boje českého domácího člověka proti mocným kapitalistickým vetřelcům. Vedl se velký zápas proti sociálnímu vykořisťování a národnímu útlaku, který vybojován vítězně. Obec přerostla obvyklé vesnické prostředí a stala se důležitým činitelem v kraji. Tento

Hudební dárky dovezou Tata Bojs, Voxel...

(Dokončení ze strany 1)
„Chystám otestovat pár nových věcí, což je vždy největší výzva, jestli písně „projdou“ u publika, a zazní i píseň, na kterou chystám animovaný klip a která je zasazena do prostředí našeho kraje,“ vzkázal svým fanouškům Václav Lebeda.
Zatímco Voxel se do Kopřivnice vrací opakovaně, další mladý písničkář vystupující pod uměleckým jménem Thom Artway si po šesté hodině odbude svou zdejší premiéru.
První zkušenosti s hraním začal sbírat jako pouliční muzikant nejen v tuzemsku, ale hrál i v Irsku, Austrálii nebo na Novém Zélandu. Poprvé se v branži více prosadil, když se jeho písnička Towards The Sun dostala v roce 2013 na soundtrack k filmu Křídla Vánoc, v témže roce navíc vydal i svůj debutový singl Still Standing In The Unknown. Prvním hitem byla o dva roky později píseň I Have No Inspiration, která bodovala v českých rádiích a na Youtube. Vloni byl Thom Artway při udělování výročních cen Akademie populární hudby Anděl 2016 vyhlášen vítězem v kategoriích zpěvák a objev roku za debutové album Hedgehog. Během kopřivnického koncertu anglicky zpívajícího písničkáře se dají očekávat také novinky z připravované nové desky, která má vyjít letos na podzim.
Po autorských hudebních projektech čeká publikum po půl osmé večer hodinka ve společnosti hitů britské glamrockové legendy Queen v podání revivalové kapely Queenie, která si zakládá na autentické interpretaci písní Queen i co možná nejvěrnější pódiové show, což z kapely dělá nejúspěšnější Queen tribute skupinu v České republice a jednu z nejuznávanějších i ve světovém měřítku, o čemž svědčí stovky koncertů v mnoha zemích světa nebo pozvání na Mercuryho memorial do švýcarského Montreux či na oficiální narozeninovou oslavu královny Alžběty II. Jejich koncertní divadlo si místní publikum mohlo vychutnat naposled na podzim 2016 v kulturním domě.
Zlatým hřebem Bartolomějského večera pak bude koncert kapely Tata Bojs. Pražská alternativní kapela, shodou okolností také letos oslavila kulatiny, i když na rozdíl od Kopřivnice „jen“ třicáté výročí vzniku. U zrodu kapely byli bubeník a zpěvák Milan Cajs a baskytarista Marek Huňát, známý jako Mardoša, ti jsou vůdčími osobnostmi kapely až do dneška. Přestože začátek své kariéry mají TataBojs už na sklonku osmdesátých let, skutečný boom prožili až na startu nového milénia. Kapela podepsala smlouvu s významným vydavatelstvím a vydala přelomové album Futuretro. Po něm v rychlém sledu následovaly další úspěšné desky Biorytmy, Attention a v roce 2004 koncepční Nanoalbum, které sbíralo nejen uznání fanoušků a kritiky, ale i celou řádku cen včetně čtyř sošek Andělů. Tata Bojs jsou známí nejen hravostí a humorem svých písní, ale i jako neúnavní hudební experimentátoři. Ve svých skladbách využívají prvky taneční hudby, elektroniku, ale známá je i jejich spolupráce s korejským smyčcovým Ahn Triem nebo koncerty se Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu. Spojení Tata Bojs s Kopřivnicí je na pražskou kapelu nebývale silné, především díky osobě Dušana Neuwertha, místní producent a muzikant s kapelou spolupracoval už od roku 1999 a od roku 2003 je členem kapely a měl zásadní vliv na podobu řady písní v jejím repertoáru. V Kopřivnici Tata Bojs odehráli několik výjimečných koncertů, ať už to bylo zajímavě výtvarně pojaté vystoupení na festivalu Šlahouny 2001 nebo netradiční předvánoční koncert s Priessnitz a Folk3Mail těsně před Vánoci 2006, kdy je místní publikum mohlo slyšet naposled.
Celý program Bartolomějského večera je pro návštěvníky přístupný zdarma a proběhne před kulturním domem. Jen v případě nepřízné počasí bude přesunut do velkého sálu kulturního domu.

Nejen oceněným osobnostem kultury zazpívá M. Chodúr
Kopřivnice (dam) - Jednatřicet kopřivnických osobností bude dnes v podvečer oceněno za svou činnost v oblasti kultury. „Letošní výročí města se jeví jako vhodná příležitost pro to, abychom důstojně všem, kteří se zasloužili o kulturní dění v Kopřivnici, poděkovali,“ vysvětluje důvod ocenění Lenka Heráková z odboru školství, kultury a sportu zdejší radnice s tím, že naposled podobné ocenění lidí působících v kultuře v Kopřivnici proběhlo před 17 lety. Slavnostní ceremoniál moderovaný ostravským hercem Albertem Čubou začne v prostoru před zrekonstruovanou Ringhofferovou vilou v 17 hodin. Předána budou nejen ocenění v kategoriích Hudba a zpěv, Organizátor kulturních a osvětových akcí, Tanec, Literatura a osvěta, Výtvarné umění a design, Divadlo a film. Zveřejněny budou také výsledky hlasování veřejnosti, ve kterém mohli lidé podpořit tři nominované bez rozdílu kategorií. Na oficiální část s předáním ocenění naváže o půl sedmé večer koncert zpěváka Martina Chodúra s kapelou MACH.
Martin Chodúr vystudoval klarinet na konzervatoři, ale daleko více se prosadil jako zpěvák. První zkušenosti získával s poprockovou kapelou Robson. Startem jeho sólové kariéry bylo vítězství v 1. ročníku pěvecké soutěže Česko Slovensko hledá Superstar. Ihned po něm Chodúrova hvězda vylétla prudce vzhůru, v roce 2009 se stal Objevem roku v anketách Český slavík, Žebřík a TýTý. V roce 2011 Martin Chodúr složil ze zkušených ostravských hudebníků svou doprovodnou skupinu MACH, se kterou koncertuje dodnes. Chodúrův repertoár je poměrně široký a sahá od popu a rocku přes swing či muzikál až k šansonu i filmovým písním. Na svém kontě má dnes Martin Chodúr dvě autorské desky a písně skládá nejen pro vlastní repertoár, ale jeho skladby mají v repertoáru i jiní interpreti včetně Karla Gotta. Aktuálně Chodúr dokončuje svou třetí desku, která má vyjít během podzimu.

PROGRAM OSLAV

čtvrtek 23. srpna	
17:00	Ocenění osobností v oblasti kultury park dr. E. Beneše
18:30	Koncert Martina Chodúra a kapely MACH park dr. E. Beneše
pátek 24. srpna	
16:00	Slavnostní otevření Ringhofferovy vily park dr. E. Beneše
18:00	Závěrečný koncert prázdninového projektu Někdo ven??? hudební skupina Slza centrum města
sobota 25. srpna	
10:00 – 23:30	Vyvrcholení oslav 70 let povýšení Kopřivnice na město
09:00 – 23:30	Kopřivnická pouť centrum města
10:00 – 16:00	Starodávny jarmark park dr. E. Beneše
10:00	Podepsání smlouvy o oficiálním partnerství měst Kopřivnice a Bánovců nad Bebravou Ringhofferova vila
	Vysazení pamětního stromu park dr. E. Beneše
11:00	Slavnostní odhalení doplněného rozcestníku partnerských měst před radnicí
14:50 – 15:00	Zahájení Bartolomějského večera centrum města
15:00	Zahájení oslav starostou města – společné vypuštění balónků s přáním městu centrum města
15:00 – 16:00	Koncert Lenky Lo Hružové & The Calling Heart centrum města
15:30	Setkání starosty města Kopřivnice s oficiálními hosty Technické muzeum Tatra Kopřivnice
15:45 – 16:15	Slavnostní křest nové publikace a nového snímku o Kopřivnici kino Kopřivnice
16:30 – 17:30	Koncert Voxela centrum města
17:30 – 20:45	Zahájení veřejného promítání nového snímku o městě centrum města
18:00 – 19:00	Koncert Thoma Artwaye centrum města
19:30 – 20:30	Koncert hudební skupiny Queenie - world Queen tribute band centrum města
21:20 – 21:30	Poděkování starosty města centrum města
21:30 – 23:30	Zahájení promítání videomappingu o Kopřivnici park dr. E. Beneše
21:30 – 22:30	Koncert hudební skupiny Tata Bojs centrum města
neděle 26. srpna	
09:00	Pouťová neděle centrum města
15:00 – 16:00	Vystoupení tanečního souboru Bebran z Bánovců nad Bebravou centrum města
16:00 – 17:00	Koncert Městského dechového orchestru Kopřivnice centrum města

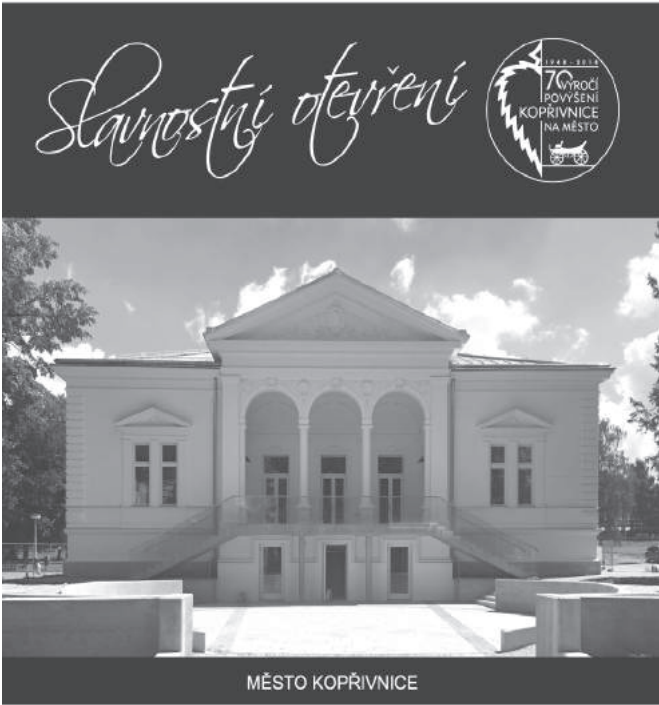
MĚSTO KOPŘIVNICE

Nová kniha mapuje 70 let života v Kopřivnici

Kopřivnice (dam) - Kopřivnice 70 je název nové publikace o novodobé historii města, kterou u příležitosti 70. výročí povýšení na město vydává město Kopřivnice. Obsah publikace je zaměřený na zatím podobným způsobem nezpracovanou dějinnou etapu mezi lety 1948 a 2018. Autorem textů je znalec místní historie Ondřej Šalek, působící jako kurátor Muzea Fojtství. Ten na symbolických 70 stranách publikace popisuje nejen dějinné události, ale také atmosféru a život ve městě v daném úseku dějin Kopřivnice. Texty doplňují fotografie především z muzejního archivu.
Grafická stránka publikace je dílem studia Flood Design Karla Kudery. Brožura bude mít barevnou obálku a vnitřní část publikace bude i vzhledem k použitým archivním fotografiím černobílá. Náklad publikace je 1 000 kusů, knihu dostanou čestní hosté oslav povýšení Kopřivnice a následně bude sloužit pro propagační účely města. V září by se část nákladu měla dostat také do prodeje v městském informačním centru a v Technickém muzeu Tatro.

Město Kopřivnice Vás zve na slavnostní otevření zrekonstruované Ringhofferovy vily v pátek 24. srpna 2018 v 16 hodin v parku dr. E. Beneše.

Součástí programu bude dobová módní přehlídka v prostoru před Ringhofferovou vilou.